

Politika / Sanacija bank

Kdo bo ustavil skrivalnice v slabi banki

Katja Svenšek, Vesna Vuković

Milijardna sanacija bančnega sistema je v polnem teku, iz bank se seli v gospodarstvo. Institucije, ki jim je bilo zaupano upravljanje davkoplačevalskih milijard, se medtem z javnostjo igrajo igro mačke z mišjo. Neodvisnost, bančna in poslovna tajnost so besede, s katerimi odpravljajo zahteve po transparentnosti.

Več kot štiri mesece po tistem, ko sta vlada in Banka Slovenije odločili, da pošljeta Factor banko in Probanko v nadzorovano likvidacijo, centralna banka še vedno ni objavila otvoritvenih bilanc bank, ki sta jih morali izredni upravi bank pripraviti do konca lanskega oktobra. Javnost tako še vedno ne ve, v kakšnem stanju sta bili banki ob začetku likvidacije, na koliko vrednost je bilo ocenjeno njuno premoženje in za kaj natančno je bilo treba 445 milijonov evrov davkoplačevalskega denarja vložiti v dve majhni zasebni banki.

Odločitvi o likvidaciji dveh bank so sredi lanskega decembra po zeleni luči evropske komisije sledile odločbe Banke Slovenije o izrednih ukrepih v petih slovenskih bankah, poleg Probanke in Factor banke še v NLB, Novi KBM in Abanki Vip. Odločitev vlade in centralne banke je davkoplačevalce stala še dodatnih 2,8 milijarde evrov. Odločbe centralne banke so včeraj objavili v časniku Finance, vendar so v Banki Slovenije pretežen del vsebine odločb prekrili. Prekrili so podatke o poslovanju bank, višino kapitala, od katerega je odvisna upravičenost oziroma neupravičenost izbrisa lastnikov podrejenih obveznic bank, tudi presečni datum, na katerega so izračunali kapital, ostaja neznan. Odločbe – med drugim so razglasili tudi 96.700 državljanov, **malih delničarjev** Nove KBM – so zainteresiranim strankam posredovali dober mesec dni po tistem, ko so jih sprejeli, in hkrati po tistem, ko je rok za vložitev upravnega spora zoper odločbo že potekel.

V DUTB naj ne bi dovolili vmešavanja politike

Potem ko je bila Banka Slovenije že pri skrbnem pregledu bank deležna očitkov o netransparentnosti, se je z enako mero (ne)transparentnosti očitno začela tudi sanacija bančnega

sistema. Ta se medtem s prenosom slabih terjatev z NLB in Nove KBM na Družbo za upravljanje terjatev bank (DUTB) seli iz bank v gospodarstvo, a tudi v tem primeru javnost kljub drugačnim zagotovilom odgovorov na najbolj pereča vprašanja ni dobila. Še danes tako uradno ni jasno, katera posojila so bila z bank prenesena na DUTB, po kakšnih vrednostih, kako se jih bo upravljalo. V časniku Dnevnik smo sicer v zadnjih dneh objavili serijo prispevkov, ki razkrivajo, katera slaba posojila bodo tri državne banke prenesle na slabo banko, vendar DUTB kljub drugačnim zagotovilom sam seznama nikoli ni objavil. In če je lahko parlamentarna preiskovalna komisija za ugotavljanje zlorab v bančnem sistemu na včerajšnji seji slišala, da so bili pri odobravanju spornih posojil pred leti kršeni tudi interni pravilniki bank, velja omeniti, da interna pravila za postopke sanacije bank in prestrukturiranje gospodarstva, ki trenutno poteka, sploh ne obstajajo.

Vodilni predstavniki DUTB zagotavljajo, da vmešavanja politike ne bodo dovolili. Glede na dosedanje odločitve, ko se je tako imenovana slaba banka na primer postavila na stran lastnikov ACH in proti interesom ostalih bank upnic, ki svojih slabih posojil niso prenesle na DUTB, pa se postavlja vprašanje, ali so dejansko povsem imuni za vplive, takšne in drugačne. V DUTB ne razkrivajo, kdo so njihovi svetovalci, pravilnikov o sodelovanju z zunanjimi izvajalci, ki bi določali pogoje sodelovanja, preprečevali konflikt interesov, zmanjševali korupcijska tveganja ter zagotovili tako transparentnost sprejemanja odločitev kot nadzor, nimajo. Tudi poslovne povezave vodilnih v DUTB, njihova poslovna zgodovina, ostajajo skrivnost, so pa Finance medtem razkrile, da so k sodelovanju pritegnili tudi nekdanjega delodajalca enega od

izvršnih direktorjev DUTB Torbjörna Manssona, skandinavsko družbo Quartz+Co.

Opozorilo informacijske pooblaščenke

Informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar je včeraj ministrstvo za finance, Banko Slovenije in DUTB opozorila, »da mora prevzem milijardnih terjatev bank in izjemno obsežno zadolževanje države potekati pod nadzorom javnosti«. Pozvala jih je, naj se ne izogibajo razkritju dokumentov, če nimajo za to tehtnih razlogov. Odzvali so se na ministrstvu za finance in izrazili pričakovanje, da bo DUTB razkril vse bistvene elemente svetovalnih pogodb, da bo deloval čim bolj pregledno. A hkrati velja opozoriti, da je ministrstvo za finance tisto, ki v skladu z zakonom o ukrepih za krepitev stabilnosti bank izvaja nadzor nad DUTB. Finančni minister Uroš Čufer na večino vprašanj, povezanih z netransparentnim delovanjem slabe banke, ne odgovarja. Zanimivo je tudi, da ni bil seznanjen z ekscesnimi plačami dveh izvršnih direktorjev DUTB v višini 21.500 evrov, ki smo jih minuli teden razkrili v Dnevniku. ✕

Informacijska pooblaščenka Nataša Pirc Musar je včeraj opozorila, da mora prevzem milijardnih terjatev bank potekati pod nadzorom javnosti. Fotografija: STA